

13/94

IZJAVA O PRITVORU I INFORMATIVNOM RAZGOVORU U
POLICIJI I DRŽAVNOJ BEZBJEDNOSTI

000000 ZA...
I SLO...
29.08
1994. god.

Dana 22. 08. 1994. godine u 22,00 došla su dva policajca srpske policije, kod moje kuće, rekavši mi da moram poći u stanicu policije. Kako nisu imali nalog za privođenje, nisam odmah pristao ići sa njima. Ipak, nakon desetominutnog ubeđivanja i nakon što su mi predočili razlog zbog kojeg me privode, pristao sam da me privedu.

U policijskoj stanici, u dežurnoj prostoriji, oko mene se okupilo više policajaca koje nisam poznavao. Jedan od njih, a potom i drugi, tražili su da im pričam o mom navodnom napadu na, kako kažu, građanina Rizaha Grudu.

Rekao sam da uopšte nisam nikada nikog napao, pa ni Rizaha Grudu. Istina je da sam ga sreo u Prvomajskoj ulici oko 20,00 i da smo pričali oko desetak minuta u vezi njegovih izjava u štampi, saopštenja za javnost koja on potpisuje u ime SDA Sandžaka i ako od prošle godine nije član ove Stranke. Gruda je prvo rekao da je danas dao saopštenje za javnost u ime Glavnog odbora SDA Sandžaka po odobrenju Rasima Ljajića. Kada sam mu predočio da je Rasim Ljajić već četiri dana u Sarajevu i da to što priča nije tačno rekao je "pa dobro nije on nego ... znaš ... ". Tokom našeg razgovora sve više znatiželjnika - prolaznika se okupljalo slušajući naš razgovor tako da je u kritičnom trenutku neko iz okruženja koji je oko nas već bio napravljen zaista udario Grudu jer je odavno stvorio gnev građana zbog njegovih napada na predsjednika Stranke dr Sulejmana Ugljanina. Ja sam ga u jednom trenutku pokušao zaštititi rekavši - ne dirajte tu kukavicu. Na samom kraju tog događaja iz prodavnice je izašla i njegova supruga koja ga uzela pod ruku i produžili su put.

Jedan od policajaca je od mene, povišenim glasom, tražio da kažem imena lica iz obezbeđenja koja su navodno bila sa mnom. Odgovorio sam da niko osim Vasvije Gusinac, koleginice s posla samnom nije išao, tako da im ne mogu saopštiti nikakva imena. Ponovo je insistirao da kažem ko je Rizaha Grudu izudarao. Rekao sam da to treba da zna Rizah Gruda a na ja jer ja nisam dobio udarce, a u onoj gužvi ja nisam prepoznao ni jedno lice.

Nakon nepunog sata zadržavanja u prostorijama policije, pušten sam kući.

Medjutim, narednog dana (23. 08. 1994. g.) u 14,30 došla je patrola srpske policije do zgrade MNVS s namjerom da me ponovo privedu bez naloga. Kako je naše rukovodstvo upravo održavalo sjednicu i oni su izašli protiveći se mom privođenju. Ipak, zbog eventualnih incidenata, pošao sam sa njima.

Odveli su me na drugi sprat u kancelariju zamjenika komandira novopazarske policije, kasnije sam saznao da mu je ime Milo Dabetić. Odmah je insistirao da kažem imena dvojice "napadača" na Rizaha Grudu. Rekao sam da se ne radi o dvojici već jednom licu koje ja ne poznajem. Pokušao je nekoliko puta strogim upozorenjima da iznudi nekakav odgovor. Odgovorio sam da sam rekao šta sam imao da kažem. Iz susedne kancelarije došao je komandir policije Miro Ravić tražeći odgovor na isto pitanje, i ujedno tražio da opišem čitav događaj. Ponovio sam istu izjavu koju sam dao (usmeno) njegovim kolegama. Bilo je u toj kancelariji četiri, pet a u nekim trenucima i više policajaca računajući komandira i njegovog zamjenika.

Nakon jednočasovnog razgovora rekli su mi da čekam u hodniku, postavivši jednog policajca da me "čuva". Menjala su se tako trojica policajaca mojih čuvara sve do u noć, tačnije do 21,30. Nisam znao o čemu se radi, niti mi je ko saopštio, dok nisu došle dvije žene i tada me je jedna od njih pozvala da uđem u jednu od kancelarija. Još uvijek nisam zano o čemu se radi te sam i pred njom dao izjavu koju sam i potpisao. Rekla mi je da izađem u hodnik i tada sam video da je policija

pozvala i Rizaha Grudu i njegovu suprugu. Oboje su ulazili u istu kancelariju, gdje sam ja potpisao izjavu. Shvatio sam da se radi o suđenju, jer me je sudija pozvala zajedno sa Rizahom Grudom na suočenje, pošto obojica ostajemo pri svojim izjavama. Rekao sam da bez advokata neću potpisati nikakve papire a na suočenje pristajem jer ovaj čovjek laže da se taj događaj zbio na način kako on to izjavljuje. Gruda je rekao "eto to je ta produžena ruka Sulejmana Ugljanina". Rekao sam "jesam, biću i dalje ću raditi svoj posao. Meni je to čast". Tražio sam da me gleda u oči i rekao sam sudiji da ga posmatra kako laže jer ga oči odaju, igraju mu. Rekao sam da ja nisam hadžija, nisam bio na hadž i ne klanjam pet puta dnevno ali ne lažem, a ti Gruda lažeš, predočivši mu scenu kad smo se sreli i počeli razgovor. Nije tačno da sam te odmah pri susretu dohvatio za rame i nasrnuo na tebe. Rekao je "odmah si nasrnuo". Rekao sam mu kako te nije sramota od samog sebe i ovih ljudi koji te gledaju kako lažeš, kako te nije sramota od džamije u kojoj klanjaš i hadža na koji si išao.

Nakon toga sudija je tražila i suočenje sa Rizahovom suprugom Zejnom koja je takođe lagala tako da je samu sebe uhvatila u laž. Rekla je "ti si ga prislonio uza zid, a tvoji ljudi čija imena nećeš da kažeš su ga udarali". Odgovorio sam - gospođo, pričate neistinu jer ste vi svo vrijeme bili u prodavnici i niste mogli vidjeti šta se događa. Da sam ga prislonio uza zid nije tačno, jer zgrada ispred koje se sve to desilo nema nikakav zid već izlog i čitava strana zgrade je u staklu. Zamolio sam sudiju da ako želi istinu, izađe na uviđaj.

Nakon svega toga izašli smo u hodnik a kod sudije je došao zamjenik komandira policije, čula se nekakva žustra diskusija između sudije i njega. Tražili su od mene da uđem i potpišem neki papir. Ponovio sam da bez advokata ništa neću potpisati. Opet su tražili da izađem u hodnik a nakon desetak minuta su me ponovo pozvali i tražili da potpišem neku "Naredbu" što sam takođe odbio. Saopšteno mi je "potpisao ili ne potpisao, ti ideš u zatvor", nakon čega su me strpali u samicu, a prije toga sam morao skinuti pertle sa cipela, kaiš s pantalona, ostaviti cigarete i sl. Inače, dok je ovo noćno suđenje trajalo svo vrijeme je bio prisutan jedan policajac.

Sutradan (24. 08.) mi je jedan policajac rekao da pođem s njim i odveo me na drugi sprat kod svog pretpostavljenog čije ime ne znam. Taj mi je odmah rekao "imao si celu noć da razmišljaš, jesili odlučio da kažeš ime napadača". Odgovorio sam - sve što sam imao da kažem, rekao sam juče pred tvojim kolegama i sinoć pred sudijom. Ništa nemam da dodam niti da oduzmem. Ponovo su me strpali u samicu.

Negdje između 10,00 i 11,00 odveli su me u Državnu bezbjednost. Tamo je bio Rade Ilić koga ranije nisam poznavao. Nakon dužeg čekanja počeo je da me ispituje o mojoj aktivnosti, rekavši mi da pravim greške i da se ne ponašam dobro. Poslije kraćeg razgovora sa Ilićom, došao je i Vlado Čorbić, načelnik DB-i. Nastupilo je jednočasovno ubjeđivanje kako pravim greške, naročito time što podržavam Ugljanina. Rekao mi je da sam Ugljaninova produžena ruka. Tražili su od mene, Čorbić posebno, da više ne radim tako kako radim već da moram da se promijenim ... Sva priča se svodila na to da treba da budem poslušan, da ne podržavam Ugljanina prije svega, da sam pion i manje od toga. Čak je više puta bio spreman da izgovori veoma ružne riječi. Nije mi otvoreno rečeno, ali sam shvatio da treba da radim, kako kažu, kao neki drugi ljudi. Kasnije sam došao do saznanja da su ti drugi ljudi Rasim Ljajić, Rizah Gruda, Alija Mahmutović, Ismet Hodžić i drugi. Rekao sam da shvatam sve i da ću o tome da razmislim, ali ja imam svoje principe od kojih neću odstupiti pa zato taman da je predsjednik Ugljanin totalno u krivu a da je Rasim Ljajić u pravu, ja bih i tada bio na Ugljaninovo strani jer je on

odsutan. Da je ovdje a da je u krivu, onda bih tek o tome razmišljao ... Ja ću i dalje raditi svoj posao.

Rečeno mi je da mogu izbjeći zatvor (mislim da se radi o šezdeset dana zbog navodnog prekršaja). Rekao sam da sam spreman da odgovaram ako sam prekršio Ustav i Zakon. Čorbić mi je rekao da sam nepopravljiv. "Tvoji nisu takvi, tvoj brat Duce je mnogo bolji. On je danas tražio Grudu, ali znam zbog čega ga je tražio". (Dok sam ja bio na informativnom razgovoru u DB-u, kasnije sam saznao, da je moj brat zaista tražio Grudu kod Rasima Ljajića u prostorijama SDA i da je tamo rekao - ako Azemu fali dlaka nekome će glava. Rasim ili neko drugi o tome su odmah obavjestili DB jer je moj brat bio kod Rasima u 14,45 a Čorbić je to znao već oko 15,00 kada mi je to saopštio).

Kada su Čorbić i Ilić počeli da me ispituju o Konferenciji za štampu koju smo održali u Beogradu 10. 08. 1994. g. došlo je još tri, četiri pripadnika DB. Počeli su analizirati moje izjave na Konferenciji tražeći od mene da objasnim otkud mi podaci o broju ubijenih, otetih i nestali, o broju spaljenih, uništenih i oštećenih objekata i sl. Tražili su od mene da analiziram moje tvrdnje da su Srbija i Crna Gora agresori na BiH, o teroru i etničkom čišćenju u Sandžaku i sl. Istovremeno su mi pokazali dopis koji su dobili od Javnog tužilaštva Srbije u vezi s tim, čiji sadržaj mi nisu dozvolili da pročitam. Pitali su me da li ja stojim iza tih podataka i tvrdnji, zatim otkud mi ti podaci te ako stojim iza svega toga da to moram i potpisati. Odgovorio sam da su podaci tačni i da stojim iza njih a da sam ih sumirao na bazi informacija iz ogranaka SDA Sandžaka, ličnog uvida naših predstavnika na teren, novinskih članaka, izjava pojedinih političara i zvaničnih lica, izjava pojedinaca o teroru, publikacija Sandžačkog odbora za zaštitu ljudskih prava i sloboda i td.

Rekli su mi - pošto stojiš iza sve toga, to nam ovde potpiši. Rekao sam ako moram da potpišem ja ću to potpisati. Rade Ilić je otišao u drugu kancelariju i napisao neki tekst koji nije odgovarao mojoj izjavi vezanoj za Konferenciju za štampu te ja taj tekst nisam potpisao. Čorbić je rekao Iliću da ispravi greške. Radilo se naime o nekom članku iz novina čiji je naslov "Ugljanin preti čistkama" koji je umetnut u moju izjavu. Nakon ispravke sam potpisao izjavu po kojoj stojim iza pomenutih podataka. Pri kraju razgovora rekao sam Čorbiću - zamisli da smo u kaficu i da ja nisam na informativnom razgovoru a da razgovaramo o politici i vašoj vlasti koja je napravila kardinalne greške zbog svega što je učinila u Sandžaku. Vi ste sami, hteli to da priznate ili ne, Sandžak stavili na dnevni red prije ili kasnije. Vi sada pokušavate preko Ljajića, Mahmutovića, Grude i Hodžića da pitanje Sandžaka koje će doći na dnevni red sklonite sa dnevnog reda a to je nemoguće. To su iskompromitovani ljudi iza kojih niko ne stoji. Na to je Čorbić rekao da sam ja totalno neinformisan ... da sam ja nekakav pion. Ja sam tada takođe rekao - ako se već vežete za novinske članke gdje piše da je Alija Mahmutović ministar odbrane Sandžaka, Rasim Ljajić predsjednik Vlade Sandžaka, zašto onda niste njih uhapsili već nevažne ljude. Rekao mi je da o tome ja ne mogu razgovarati sa njim i da treba da se zamislim za sebe i za ono kako radim.

Iz zgrade SUP-a, sam izašao u 17.00, nakon dvadesetšestočasovnog pritvora.

Novi Pazar
25. 08. 1994.

Azem Hajdarević